

การศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู*

A STUDY OF THE NEEDS AND DEVELOPMENT GUIDELINES FOR A
DIGITAL STUDENT SUPPORT SYSTEM IN SCHOOLS UNDER THE
NONG BUA LAMPHU PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE.

เชวงศักดิ์ พฤกษ์เทเวศ

Chawengsak Prueksathewet

วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

Pitchayabundit College, Thailand

Corresponding Author's Email: dr.chawengsak@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อสำรวจระดับการดำเนินงาน สภาพที่คาดหวัง และความจำเป็นในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่อาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสนับสนุน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู รวมถึงการสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาระบบดังกล่าวให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ การวิจัยใช้ระเบียบวิธีแบบผสม โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 308 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์เครซีและมอร์แกน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสะท้อนว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทั้งในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับสูง แนวทางการพัฒนาที่ได้จากการวิจัยเน้นการใช้ข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ การประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการคัดกรองและติดตาม การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัยผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาของนักเรียนในบริบทดิจิทัล

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, เทคโนโลยีดิจิทัล, การพัฒนาระบบ, ความปลอดภัย

---

* Received 2 January 2026 ; Revised 23 January 2026; Accepted 1 February 2026

Abstract

This research aimed to (1) examine the current state, desired state, and priority needs of implementing a digital student support system in schools under the Nong Bua Lamphu Primary Educational Service Area Office, and (2) investigate guidelines for developing such implementation. This mixed-methods study involved a sample of 308 school administrators and teachers, determined using the Krejcie and Morgan table. Research instruments included questionnaires and semi-structured interviews. Quantitative data were analyzed using mean and standard deviation, while qualitative data were analyzed through content analysis.

The findings revealed that both the current and desired states of implementing the digital student support system were at a high level overall. Key development guidelines included systematic student data management and analysis, the use of digital technologies for screening and monitoring students, strengthening collaboration among schools, parents, and related agencies, and promoting safe digital skills through active learning and simulated scenarios. These approaches enable students to develop decision-making and problem-solving skills appropriate to digital environments.

Keywords: Student support system, Digital technology, System development, Digital safety

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม และทักษะในการดำรงชีวิต เป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งได้รับการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ (สำนักวิชาการและมาตรฐาน

การศึกษา, 2550) ระบบดังกล่าวมีบทบาทในการช่วยให้สถานศึกษาสามารถติดตาม ดูแล และให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในกรณีของนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือประสบปัญหาทางการเรียน พฤติกรรม หรือสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการจัดเก็บ วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจทางการบริหารและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การนำเทคโนโลยีมาใช้จึงไม่เพียงช่วยลดภาระงานเอกสารของครู แต่ยังเพิ่มความรวดเร็ว ความแม่นยำ และความต่อเนื่องในการติดตามนักเรียน อย่างไรก็ตาม การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังคงมีความแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละพื้นที่ (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2559)

ในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และโครงสร้างครอบครัว ส่งผลให้ปัญหาของนักเรียนมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาด้านเศรษฐกิจ หรือการขาดการดูแลอย่างใกล้ชิดจากผู้ปกครอง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อพฤติกรรม การเรียนรู้ และสุขภาพทางจิตใจของนักเรียน สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีระบบและเครื่องมือที่สามารถรองรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1, 2565) เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการจัดเก็บ วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วยเพิ่มความรวดเร็ว ความถูกต้อง และความต่อเนื่องในการติดตามนักเรียน อีกทั้งยังช่วยลดภาระงานด้านเอกสารของครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังมีความแตกต่างกันตามบริบท ความพร้อมของสถานศึกษา และการสนับสนุนเชิงนโยบายในแต่ละพื้นที่ (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2559)

จากบริบทดังกล่าว โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูยังคงเผชิญกับความท้าทายในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู จำนวนทั้งสิ้น 1,385 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1, 2565) และ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 308 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดและประเภทของสถานศึกษา เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความเป็นตัวแทนของประชากรอย่างเหมาะสม

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยคัดเลือกด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และ (3) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบดังกล่าว

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของคำถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิเช่นเดียวกัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยขออนุญาตหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทั้งในรูปแบบเอกสารและรูปแบบออนไลน์ พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและการรักษาความลับของข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนครบถ้วนแล้วจึงนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามประเด็นที่กำหนด โดยใช้วิธีการบันทึกเสียงและจดบันทึกภาคสนาม พร้อมทั้งขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลทุกคน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายระดับการดำเนินงาน สภาพที่พึงประสงค์ และความ ต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูล การตีความ และการสังเคราะห์ประเด็นสำคัญ เพื่อนำมาอธิบายและสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู

ตาราง แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู โดยรวมทั้ง 6 ด้าน

องค์ ประกอบ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.ด้านการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล	4.59	0.47	มากที่สุด	4.51	0.49	มากที่สุด
2.ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.55	0.36	มากที่สุด	4.54	0.38	มากที่สุด
3.ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.46	0.40	มาก	4.49	0.35	มาก
4.ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.40	0.56	มาก	4.45	0.44	มาก
5.ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.35	0.37	มาก	4.39	0.41	มาก
6. เสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัย	4.33	0.56	มาก	4.49	0.51	มาก
รวม	4.44	0.45	มาก	4.47	0.43	มาก

จากตาราง 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู โดยรวมรายด้าน ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.45) และสภาพที่ พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพปัจจุบันด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัย ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์พบว่าด้านการคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดตามลำดับ

ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในระดับที่น่าพึงพอใจ อย่างไรก็ตาม ยังมีความจำเป็นต้องพัฒนาในบางด้าน โดยเฉพาะการเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัยให้สอดคล้องกับบริบทสังคมดิจิทัลในปัจจุบัน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เน้นการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบครอบคลุมข้อมูลพื้นฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรม และสุขภาพ โดยใช้ฐานข้อมูลดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงและปรับปรุงข้อมูลได้อย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน มุ่งพัฒนาระบบคัดกรองออนไลน์และการประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ เพื่อให้สามารถระบุนักเรียนกลุ่มเสี่ยงได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ รวมถึงการใช้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการให้ความช่วยเหลือ

2.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมพัฒนาการและพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน ผ่านกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพตามความถนัดและความสนใจ

2.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันระหว่างครูผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ระบบสารสนเทศในการติดตามและประเมินผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน พัฒนาระบบข้อมูลที่เอื้อต่อการส่งต่อและติดตามนักเรียนระหว่างระดับชั้นหรือหน่วยงานภายนอก เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและไม่ขาดตอน

2.6 ด้านการเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัย มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่นักเรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างรู้เท่าทันและปลอดภัย

อภิปรายผล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรองนักเรียน สะท้อนให้เห็นว่าครูและผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บและติดตามข้อมูลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยดังกล่าวผลการวิจัยนี้สนับสนุนข้อค้นพบในลักษณะเดียวกับวิจัยของ ญาดา สังขภิญญา (2565) และแพรวพลอย พัฒนแสง (2565) ที่ชี้ให้เห็นว่าการใช้ระบบสารสนเทศช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้ ความแตกต่างของระดับผลการวิจัยอาจเกิดจากบริบทด้านความพร้อมของเทคโนโลยีและการสนับสนุนเชิงนโยบายในแต่ละพื้นที่

สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้สนับสนุนข้อค้นพบในลักษณะเดียวกับ ญาดา สังขภิญญา (2565) ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิงสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู พบว่า มี 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน และ 6) เสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัย ผลการวิจัยนี้สนับสนุนข้อค้นพบในลักษณะเดียวกับงานวิจัยกับ ฐิติวิศส์ หมั่นกิจ (2568) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1)

ความต้องการจำเป็นในการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัยมี (2) การปลูกฝังจริยธรรมและความรับผิดชอบในสังคมดิจิทัล (3) การเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนเพื่อความปลอดภัยดิจิทัล (4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อความปลอดภัยในยุคดิจิทัล (5) การบริหารจัดการและตอบสนองต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ (6) การดูแลสุขภาพจิตและอารมณ์ของนักเรียนในโลกดิจิทัล และ ยังมีผลการวิจัยนี้สนับสนุนข้อค้นพบในลักษณะเดียวกับกับ Jackson (2015) ได้ศึกษาวิจัย ผลกระทบของการจัดกิจกรรมกลุ่มที่ปรึกษา ปัญหาพฤติกรรมด้านเชาวน์ปัญญา โดยเน้นเทคนิคการควบคุมตนเอง ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมในชั้นเรียน และประสิทธิภาพในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมนี้มีผลกระทบในด้านบวกที่มีผลต่อพฤติกรรมในชั้นเรียนและประสิทธิภาพในตนเอง และงานวิจัยยังมีข้อเสนอแนะว่าอาจารย์แนะแนวควรปฏิบัติงานกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมในชั้นเรียนแบบ แปรกแยกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้วิธีการปฏิบัติอย่างจริงจังกับนักเรียนเหล่านี้ ผู้แนะแนวต้องมีความสามารถในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาพฤติกรรมมากขึ้นประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาของรูปแบบ มี 5 หน่วย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ปัญหา และการส่งต่อ 4) กระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมการ ขั้นดำเนินการ ขั้นตรวจสอบและขั้นปรับปรุงพัฒนา 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัลโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูพบว่า ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูมีความเหมาะสมในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ยังควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการเสริมสร้างทักษะดิจิทัลอย่างปลอดภัย **ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการใช้ระบบสารสนเทศในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และส่งเสริมการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน **ข้อเสนอแนะเชิงวิจัย** ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการเปรียบเทียบรูปแบบการดำเนินงานในบริบทโรงเรียนที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ฐิติวัสถ์ หมั่นกิจ และ คณະ. (2568). การพัฒนารูปแบบการดูแลและสร้างความปลอดภัยแก่นักเรียนในยุคดิจิทัล โดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. วารสารรมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 8(1), 238-250.
- ญาดา สังขิญาญ. (2565). รูปแบบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้แนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิ่งสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แพรพลอย พัฒนะแสง. (2565). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570). เรียกใช้เมื่อ 15 ตุลาคม 2568 จาก <https://sites.google.com/nbgo.th/edu-plan>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน. (2563). รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. ลำปาง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน OBEC CARE. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- Jackson, S. K. (2015). The effects of a cognitive-behavioral group counseling intervention that emphasizes self-management techniques on the classroom behavior and self-efficacy of middle school students. *Review of Educational Research*, 63(3), 249-294.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample sizes for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.